

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Már könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	--	---

Megfizetett önzetlenség.

Sok jó tulajdonsága van a csongrádi népnek, mi dicséretére válik, de a sok jó tulajdonságot elhomályosítja egy nem éppen dicséretre méltó tulajdonság — a hálátlanság. A csongrádi népre nagyon rá illik az a példabeszéd: „Jó tettért jót ne várj“ Nagyon hamar elfelejti azt, hogy ki tett vele jót és nagyon hamar hátat fordít jóttevőinek. A csongrádi nép hálátlanságát nem csak egyesek, de számosan tapasztalták mindazok, akik a közügyek élére állva, kitették magukat a nép érdekéért, harcoltak a nép jólétéért.

Bizonyára, ha valaki tapasztalta a csongrádi nép hálátlanságát, úgy senki sem tapasztalhatta, mint Szivák Imre dr., községünk volt országgyűlési képviselője. Mert hiszen Szivák nem csak a hálátlanságot tapasztalta, hanem azt is, hogy önzetlen fáradozását és munkásságát egyesek nem csak hogy nem méltányolták, de még hibának és szándékos rosszakaratnak tüntetik fel. Lépten nyomon azt hirdetik, hogy Szivák semmit sem tett a nép érdekéért, amit tett, azt meg a nép érdeke ellen az adófizető kö-

zönség szándékos megkárosítására tette.

Az a különös, hogy Szivák rosszakaratát azok hangoztatják ma legjobban, akik ezelőtt Szivákról azt mondták, hogy ilyen tevékeny és munkás képviselője Csongrádnak sohasem volt, akik éppen ezért, hogy őt e város képviselőjének megtartassák, olyan erőszakos választástól sem riadtak vissza, mint az 1886-iki volt midőn a népet akolba zárták és szuronyokkal szereztek érvényt akaratuknak.

Azt hisszük, hogy a „Csongrádi Közlöny“ f. évi augusztus 2-iki és augusztus 9-iki számában megjelent vezércikknek is azok tollából kerültek ki, akiknek Szivák csak addig volt tevékeny és pótolhatatlan, míg az ő szekerüket toltá, de amint az összes adófizető közönség érdekeinek bajnokává szegődött, akkor már semmit sem tett, sőt szerintök a nép érdeke ellen működött.

Hiszem, mi már nem egyszer, hanem számtalanszor kimutattuk, hogy mi az érdeme Szvoboda Ferencnek és mi illeti meg Szivákot. Nem akarunk mi és nem is akartunk Szvoboda Ferenc ur érdemeiből egy szemernyit

sem levonni. Csak hogy egész más-ként kell a Szvoboda ur érdemeit méltatni, mint a Szivákét. Mert ha Szvoboda ur tett valamit, hát azt tenni kötelessége volt. Valamint kötelessége a munkakörét teljesíteni egy községi jegyzőnek, vagy egy községi tisztviselőnek évi fizetésért, éppen úgy kötelessége volt Szvoboda Ferenc urnak teljesíteni azt, amit elvállalt, mint a község jogügyi megbízottja, mint a község fizetett közege.

Ha Szvoboda Ferenc ur azokat a dolgokat, melyeknek keresztülvitelét a maga érdeméül írja fel, mint községi képviselő, díj nélkül teljesítette volna, úgy mi lennénk az elsők, akik neki hálás köszönetet szavoznánk. De amennyiben Szvoboda ur a liquidáció keresztül viteléért magát busásan megfizettette, akkor csak annyit mondhatunk eljárására, hogy az kötelessége volt.

De ezektől eltekintve, nézzük, hogy vajjon Szvoboda ur a Szivák közbenjárása nélkül képes lett volna-e a liquidációt oly nagy összegben, 17,908 frt 42 krban megállapíttatni? Mint majd szerencsénk lesz kimutatni, ehhez nem csak a Szivák közbenjárása, hanem elsősorban Stam-

TÁRGYA.

A vámosiak bárója.

Írta: Vértesy Arnold.

Kis köpczös emberke volt ócska, régóta divatból kiment szabású fekete kabátban s olyan kalappal, a melyet talán huszonöt évvel ezelőtt hordtak, vagy talán soha sem hordtak. Inkább látszott valami vén eszmadiának mint magyar mágnásnak. De a vámosiak büszkéek voltak rá s ha végigment az utcán, öszedugtak a fejüket s fontoskodva mondták egymásnak:

— A báró!

Mintha nem ismerte volna apraja, nagyja, az egész Vámos. De valahányszor meglátták az utcán, mindig így szóltak maguk közt:

— Ugyan hová megy a báró?

Pedig azt is tudták, hogy hová megy. Évek óta tudták már, pontosan, szabályosan.

Reggel kilencz órától tízig a piacon sétál s nézegeti a kövér libákat, kappanokat, csirkéket, a gyümölcsös kosarakat, melyekből oly csábítóan kandikál ki a piros cseresnye, az aranyszínű hajsím barack, a körte, az alma, aztán nagy halmokban a zöldség, kerek, kemény, ropogós káposztafejek, hatalmas karalábék, zöldbab, mely oly puhának látszott mint a vaj.

A báró sovár pillantásokkal nézegetett végig mindent, szóba állt a kofákkal és a falusi asszonyokkal, megkérdezte, hogy adják a libát, a csirkét, a barackot, a vajat; de már tudták, hogy semmit sem vásárol, legfeljebb egy eszmécska hónapos retket, a mit betakargat a zsebkendőjébe, úgy teszi a kabátja hátulsó zsebébe.

Tizenegy óra felé bemegy a cukrászhoz:

— No hogy van Rapcsák? Bejöttem magához egy kicsit.

Minden nap így megy ez s minden nap ugyanazt feleli Rapcsák csukrász. Köszöni alásan, csak megvan valahogy, ámbár az idő mulik, az ember öregszik. Hát a méltóságos ur?

— No, no, én is csak megvolnék, — felel a méltóságos ur.

Ő méltósága kérdezősködik a teinsasszonykáról s arra bejön a boltba a teinsasszonyka, kövér, már cseppet sem fiatal matrona. Legelső dolga, hogy az urát pirongatja:

— Ejnye meg sem kínárod a méltóságos báró urat?

A cukrász ugyan már kínálta, de a méltóságos báró ur semmit sem fogadott el s a teinsasszonyka is hiába kínálja. Nagy erőtetésre, hogy „legalább az én kedvemért“ ezt az egyet, elvesz egy darabka almás lepényt.

— Nagyszerű, dicséri az asszonyt, a ki az almás lepényeket maga készíti; — fel-séges. Meg kellene aranyozni érte a kezét.

De hiába kínálják, hogy hát tessék még egyet, no legalább még egyet; nagyon ritkán sikerül megetetni vele még egy másodikat.

Félórai beszélgetés után menni készül s kotorász a zsebében. Fizetni akar.

— No az volna szép, — támadnak reá a cukrász is meg a cukrász né is.

És erőnek erejével vissza kell dugnia zsebébe a pénzt.

— De akkor nem jövök többé magukhoz, — zsémbel a báró.

Másnap azonban mégis csak eljön. Harmincz év óta jár már oda. Oda járt mikor még a Rapcsák apósáé volt a bolt s oda fog jární, ha még él, mikor majd a Rapcsák fia veszi át az üzletet.

Fél tizenkettőkor a plébániára ballag, a hol rendszeren ott marasztalják ebédre. Hiába tiltakozik, hogy nem maradhat, igazán nem maradhat. Néha próbál elszökni, de megcsipik s a plébános, a ki jókedvű, vendégeskedni szerető házigazda kitalálta a módját, hogy kell a méltóságos bárót ott tartani. Eldugják a kalapját.

Az erőszaknak végre kénytelen engedni ő méltósága s duzzogva leül az ebédhez. De olyan szives házigazdára nem lehet sokáig

mer Sándor jó akarata és 2-od sorban br. Malkome miniszteri tanácsos elnézése is közreműködött.

Ugyanis: arról meg vagyunk győződve, hogy a „Csongrádi Közlöny“ t. cikkirója igen jól tudja, hogy Csongrád közönségének a törvénybe ígatott joga volt kérni és megkapni az adó-visszatérítést. Itt csak az a kérdés, illetve annak van érdeme, aki keresztül vitte azt, hogy Csongrád város közönsége nem 2—3000 frtot, hanem 17.908 frt 42 kreztár állami adóvisszatérítést kapott. Azt hisszük, hogy azt Szvoboda Ferencz ur is elismeri, hogy a tárgyalások alkalmával, a miniszterium által kiküldött br. Malkome miniszteri tanácsos szörnyen elnéző volt, éppen az igen tisztelt Szvoboda Ferencz ur felületességével szemben. Igen is: Szvoboda Ferencz ur annyira felületesen járt el, hogy akkor, midőn az árvízvédelmi kiadásokat nyugtákkal kellett igazolni, hát első sorban néh. Gassich Lajos tanító ur lakbérilletményéről szóló 105 frtos nyugtáját mutatta be.

No, hát ilyenek után, nem e feltehető, sőt egész bizonyosra vehető, hogy a miniszteri tanácsos ur elnézése, jó akarata bizonyos felsőbb utasításnak volt a kifolyása. Ez a felsőbb utasítás pedig csak is a város akkori képviselőjének, dr. Szivák Imrének az információjára keletkezhetett. Tehát, ha Szvoboda ur számszorta jobban utána járt volna is, mint amennyire utána járt a leszámlásnak, hát Szivák nélkül az egész fáradsága vagy kárba veszett volna, vagy nagyon szegényes eredménnyel kellett volna beszámolnia Csongrád város közönségének.

De bár mit tett Szivák, bár milyen elnéző volt is a kiküldött miniszteri tanácsos, mind hiába lett volna, ha Stammer Sándor jó akarata közbe nem játszott volna. Csongrád megye

boldogult nagyérdemű alispánja, bizonyítványt állított ki arról, hogy Csongrád város határában fekvő gátakat, melyek tényleg a vármegyei közmunka-alapból építettek és tartanak fel, Csongrád város közönsége építette és tartja fent. Ezt a körülményt ovatosság szempontjából eddig agyon hallgattuk, de a mennyiben a „Csongrádi Közlöny“ kizárólag Szvoboda ur nyakába varrja az adóvisszatérítés kieszközlésének érdemét, hát kénytelenek voltunk az ügyet teljesen megvilágítani.

Az az állítása a „Csongrádi Közlöny“-nek, hogy a már megszerzett adóvisszatérítési összeget, Réti és az akkori többség a közpénztárba, a közadók könnyítésére utalta — igaz. De nézetünk szerint a községi párt eljárása méltányos és igazságos volt, mert hiszen a védgátak kiépítésének költségeit, minden adózó polgár közösen fedezte. Hiszen, még ma is kimutathatjuk az egyes adókönyvekből, hogy például, a szent-jánosi gát kiépítésének költségeihez nem csak a földbirtokosok, hanem a kereskedők, iparosok és háztulajdonosok is egyenlő arányban járultak. Ennek dacára akkor, midőn a községi közgyűlés azon határozatát úgy a vármegye, mint a kormány jóváhagyta, éppen Réti és társai voltak azok, kik egy községi közgyűlés alkalmával kimondották, hogy a 17.908 forint 42 kr. adóvisszatérítési összeget át adják az ártéri birtokosságnak.

Azt az állításunkat pedig, hogy az esetben, ha 1892-ben nem Hockot, hanem Szivákot választották volna meg képviselőül, az 50,000 frtos kölcsönt nem kellett volna visszafizetnünk, ma is fentartjuk, fentartjuk pedig azért, mert az 1881-ik évben felvett 36,000 frtos kölcsönt Szivák közbenjárása folytán elengedték, tehát ha az egyiket keresztül vitte Szivák,

sokkal könnyebben keresztül vitte volna az 50,000 frtos kölcsön elengedését, amennyiben ezt könnyebben keresztül lehetett volna vinni. Az az ellenvetés, hogy a kölcsön felvétele után még két évig volt Szivák e város képviselője, még sem engedték el, nem érvelés. Már csak azért sem, mert Szivák képviselősege alatt, az 50,000 frtot nem követelte tőlünk senki sem. Tehát az 50 000 frt megfizetését Hock János semmittevésének és azoknak köszönhetjük, akik ilyen tevéketlen képviselővel Szivákot leszorították.

Hát azt a bizonyos 150 000 frtos kölcsönt vajjon miért vette fel a községi közgyűlés? Ennek a magyarázata is nagyon egyszerű. Mielőtt a községi párt uralomra jutott, ugyan az a párt boldogította községünket és uralta a helyzetet, mely ma a községi párt bukása után a községi közgyűlésben a nagy többséget képezi. Hát az a párt nem mondjuk, hogy ok nélkül, sőt mi több, kiemeljük, hogy árvízvédekezési költségek fedezése címén, temérdek pénzt vett fel a helybeli takarékpénztárból; a felvett temérdek kölcsön után nem kevesebb, mint 8⁰/₁₀-ot fizettek, azonfelül a kölcsönt soha sem törlesztették. Midőn a községi párt többségre jutott, természetes, hogy első kötelessége volt a lakosságot a 8⁰/₁₀-os kölcsöntől megszabadítani. Összeszedték tehát az adósságot és jutányos bankkölcsönt vettek fel, mely után csak 5³/₄⁰/₁₀-ot fizet a község. Most már azt kérdezzük, hogy a régi Szvoboda—Csemegi-párt járt-e el helyesebben, midőn 8⁰/₁₀-ot fizetett, vagy a Réti pártja, aki rendezte a község adósságát 5³/₄⁰/₁₀-os kölcsön mellett?

A „Csongrádi Közlöny“ t. cikkirója, hogy milyen elfogult, mutatja az a körülmény, hogy a földadó leszállítását is Szvoboda Ferencz érde-

haragudni s ő méltósága is kiengesztelődik. — A plébánosnak finom borai vannak s szeret koczingatni.

— No méltóságos uram, még ebből a visontáiból. Ebből a nesznellyiből.

Ő méltósága azonban elbarítja:

— Nem, édes papom, köszönöm, már nem.

Nagyon mértékletes ember, keveset iszik, keveset eszik, ámbár torkig lehetne ennie, innia, mert Vámoson mindenfelé hívogatják ebédre, vacsorára, főképp ha vendég van valamelyik háznál, a mikor nagy dicsőségére szolgál az a háziurnak meg a háziasszonynak, hogy báró is ül az asztalnál.

Néha a háziasszony erővel bedug a zsebébe egy csomó szalon cukorkát vagy egy szép narancsot. Azt haza viszi a könyvkötő gyermekeinek, a kinek a házában lakik. Ha a plébános vagy Borberekék egy pár palack finom visontait vagy nesznellyi aszút küldenek, avval mindig a könyvkötőnek kedveskedik. Az asszonynak virágot is hoz a Borberekék kertjéből, a legnagyobbik fiúnak pedig olvasni könyveket a kaszinóból.

Az egész háznép szereti s ki nem eresztene onnan a világot sem, ámbár minden esztendőben el akar költözködni.

— Azt a csufot már csak nem cselekszi rajtunk a méltóságos báró? — tiltakozik a könyvkötő.

Aztán a felesége kezdi rá:

— Hát itt hagyná a méltóságos ur ezeket a szegény gyerekeket, a kik ugy szeretik?

A nagy kérésre a báró aztán megmarad, csak az az aggodalma, hogy nagyon fölszaporodik a házbér,

— Hát hadd szaporodjék, annál jobb, felel a könyvkötő, a ki jómódu ember s nem szorult rá, hogy azért a két szobácskért ott hátul az udvarban pontosan megkapja a házbért.

Ugy sem venné azt ki más. Vagy ha kivenné, ki tudja, miféle rongyos szemét nép. Mig így az egész város tudja, hogy nála lakik a báró s becsülete van az egész városban.

Délután 5 óra felé a báró a kaszinóba megy. Akarmilyen az idő, zuzmarás hideg vagy égető meleg, zivataros, szeles, esős, olyankor mindig láthatják a vámosiak, hogy igyekeznek a kaszinó felé.

Ott várja egy kis társaság, a legelőkelőbbek: az alispán, a polgármester, a törvényszéki elnök. Négyesbe leülnek tarokkozni s mindig az a vége, hogy a báró nyer egy pár hatost, néha egy fojntot, kettőt is.

— Bámulatos szerencséje van a méltóságos báró urnak, — fejezi ki nézetét a polgármester.

A törvényszéki elnök, a ki finom gavallér, ugyanazon a nézetben van. Csak az

alispán bakafantokodik. Neki az a nézete, hogy szörnyű butául játszik a polgármester is meg a törvényszéki elnök is. Hiszen ilyen játék mellett el kell vesztetni az embernek, ha a legjobb kártyát kapja is a kezébe. Az ilyen partnerek nem érdemelnének egyebet mint azt, hogy ágyuba töltsék őket s kilőjjék. Egyébre nem valók.

— A ki még a huszonegyeset is oly könnyen elhagyja fogni, az menjen a pokolba.

De a törvényszéki elnök s a polgármester tovább is csak úgy játszanak, azzal a gyöngéd diskrét kimélettel s hagyják nyerni ő méltóságát.

Abból a néhány hatosból olykor-olykor elkölt ugyan ő méltósága kettőt, hármat, ha nincs meghiva sehová vacsorára, a mi ritkaság. Többet azonban nem költ; egy kis pörkölt vagy egy pár tormás virsli és egy pohár sör teljesen elég.

Kínálgatjuk ugyan Bárdosy, Kékedy, Grosz, a szájas ügyvédek, a kik ott vacsorálnak a söresarnokban:

— Ide tessék telepedni közénk.

S hozatnának neki vacsorát, bort, fizetni akarnának érte; de a báró következetesen visszautasít minden afféle bizalmaskodást.

Othon berakja a pénzt egy skatulyába, melyben hajdan, valamikor huszonöt évvel

méül rója fel. Ugyan legyen szíves a t. czikkiró ur mutatni ez országban egyetlen egy községet, ahol a földadót le nem szállították. Tehát az, hogy a földadó 48.000 frtról 36.000 frtra redukáltatott, nem a Szvoboda ur érdeme, hanem a magas kormányé, amennyiben a magas földadót ország-szerte leszállította.

Most pedig, midőn tudjuk azt, hogy 8000 frt állami földadóval kevesebbet fizetnek a csongrádi birtokosok, mint az előtt, midőn még a községi párt volt többségben, legyen szíves megmagyarázni a t. czikkiró, miért van az, hogy ennek dacára, ma körülbelül 25°/_o-al több községi pótdadót fizetnek a földbirtokosok, mint a Réti idejében, midőn az állami egyenes adó 8000 frttal magasabb volt.

Hát mi megmagyarázzuk. Ez egyszerűen azért van, mert az a párt, a mely ma a községi közgyűlésben uralja a helyzetet, hát zelenyák gazdálkodást folytat. De egyuttal azt is megjósoljuk, hogy ha tovább is így gazdálkodnak, ha továbbra is nyakrafőre utalványoztatják ki a tiszteletdíjakat, hát rövid idő alatt, esődbe juttatják a községet.

Ezeket a tényeket, mi nem azért tálltuk fel, hogy Szvoboda Ferencz munkásságát letagadjuk. Mi csak azt nem vagyunk hajlandók elismerni, hogy Szvoboda ur önzetlenül, díj nélkül szolgálja a közügyeket, Mert hát, amint a multban tapasztaltuk, hogy Szvoboda ur sem nem 100, sem nem 200 frtokat vett fel a község pénztárából, napidíj és munkadíj fejében, ugy ezután is elég bő alkalmunk lesz azt tapasztalni. Hígyje el a „Csongrádi Közlöny“ czikkirója, ha Szvoboda Ferenczről azt írja, hogy megfizeteti ugyan magát, de a rábizott ügyekben pontosan eljár, hát egy szavunk se lesz rá. Mert utóvégre is a mai korban olyan egyének is lé-

ezelőtt cukrozott gyümölcs volt — egy kucseber kosarában.

S eszébe jut az az este, mikor egy majálison egy szép fiatal leánnyal együtt fogyasztották el annak a skatulyának a tartalmát, nagy nevetés és sugdosás közt, megfelelve, egy darabot vett a leány magának, egyet a fiatal ember szájába dugott.

Mert akkor még karesu ifju volt ő méltósága, nem ilyen megöszült, elhízott vén ember. Rég elmúlt idő, melyből csak ez az üres skatulya maradt emlékül, a miben most a pénzeeskéjét tartogatja.

Hej, ha akkor akarta volna, csak egy szót kellett volna szólania s az a szép nagy emeletes ház a piacon meg a többi hozzá való nagyon most Borberekly Imre helyett az övé lehetne. Most nem kuczorogna itt ebben a kis udvari szobában, hanem abban a fényes lakásban ülhetne, saját fogatán kocsikázhatna s a helyett, hogy Borberekly Imre hívja meg őt ebédre, ő hivatná meg Borbereklyt.

De egy vasáros leányát csak nem vehette el. Azt nem tehette.

Tudja, hogy vannak mágnások, a kik megcselekesznek effélet, de ő tisztán megőrizte családjának nevét, tisztán, folt nélkül.

teznek, akik megfizetettik magukat, de nem végeznek semmit. De még azt is megérhetjük, hogy ezeket is a község önzetlen bajnokaivá avatják fel.

— **„Beütött a baj“.** Ezt a kifejezést használja a csongrádi szőlőbirtokos akkor: midőn a peronospora elárasztja a szőlőket. Megjegyzendő, hogy tavasztól egész nyárderekáig, hiába figyelmeztetik őket, hogy permetezzenek. Csak olyankor szánja bánja bűneit, mikor már nem lehet segíteni, mikor már nem csak a leveleket támadja meg a „baj“: hanem a fürtök is lehullanak, elszáradnak.

De, ha valaki azt gondolja, hogy a káron okul és jövőre majd iparkodik szőlőjét megmenteni a „baj“-tól, hát az nagyon csalatkozik. Lesznek ugyan már többen, a kik a jövő évben permetezni fognak, de a nagy többség a jövőre is abban fog reménykedni — hátha elmarad a „baj“.

1889 óta, szakadatlanul prédikáljuk, hogy ne biztassák magokat lehetetlenséggel, ne reménykedjenek abban, hogy a peronospora is elmulik, mint a tortrix, de mind hiába: alig hallgatott ránk az intelligenciát kivéve 50 szőlőbirtokos.

Mindenféleképen be akarták bizonyítani, hogy nekik van igazuk. Előszedték okoskodásaikat; az egyik azt mondotta, hogy a szárazság szüli. Hiába irtuk, hiába beszéltek, hogy éppen ellenkezőleg, a nedves időjárás csak elősegíti a peronospora szaporodását: mert az gomba, annak fejlődéséhez nedvesség és melegség szükséges. Nem ért semmit, makacsul ragaszkodtak állításukhoz.

Sajnos, most már saját kárukon okulhatnak. Az idej nyár annyira nedves, hogy több mint tíz éve, ilyen esős nyár nem volt. De a peronospora sem lépett fel oly rohamosan, mint most augusztus elején. A permetezetlen szőlők ugy néznek ki, mintha leégtek volna. A levél összezsugorodik és lehervad. A fürtök megfeketednek és lehullanak, nem érnek meg tökéletesen, a cukor tartalom nem fejlődik ki és a bor savanyu, szesztartalom nélküli lesz.

Ha végig megyünk a szőlőkön, hát láthatjuk, hogy a jól permetezett szőlők ugy néznek ki a tenger permetezetlen szőlők között, mint a Sahara sivatagban az oázok. A levelök zöld egészséges, a fürtök épek és teljesek.

Megjegyezzük azonban, hogy vannak szőlők, melyeket permeteztek ugyan, de azért peranosporások. Hát ennek oka kétféle lehet: vagy kimélték a folyadékot, vagy pedig gyengét használtak. Egy némely szőlőbirtokos eleget vél az által tenni, ha 1 hold szőlőre 1 hektoliter folyadékot használ fel. Már pedig tapasztalatból tudjuk, hogy az első permetezésnél, amennyiben a szőlő még nem oly levél-dús 2¹/₂ hektó, a 2-ik permetezésnél 3 hektó szer kívántatik.

Jövőre nézve ajánljuk, hogy ugy az 1 ső, mint a 2-ik permetezésnél legalább 2°/_o-os folyadékot használjanak és a permetezést kellő időben eszközöljék. Azonfelül, ha tavasszal és nyár folyamán meleg esők lesznek, 3-szor is meg kell permetezni a szőlőket.

Az esetben, ha figyelmeztetésünket figyelembe veszik és akként járnak el, hát biztosítunk mindenkit, hogy szőlőjét elkerüli a „baj“. De ha az okoskodókra hallgatnak, ha azt várják, hogy majd elmulik

az magától is, hát azokat biztosítjuk, hogy a nagyon száraz éveket kivéve, szőlőjükben minden évben fel fog lépni a „baj“, mindaddig, még utóvégre minden tőkéjük megvakul. Akkor azután a szőlőjükkel együtt, a „baj“-tól is megmenekülnek.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Hajós Béla dr., a belügyminiszteriumban közegészségügyi felügyelő, országos körutjában a f. hó 10-én Szentesre érkezett. Hol 11-én és 12-én időzött Hajós dr. innen hozzánk Csongrádra, majd a tiszántuli és tiszáninneni járások községeibe utazik, megtartani az egészségügyi vizsgálatot, mely utjában Póllák dr. vármegyei főorvos állandóan és az illető járások főtisztviselői felváltva kísérik.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** Mint a fővárosi lapokban az ország különböző vidékéről érkezett tudósításokból látható az a vihar, mely a mi szőlőink termését is egy negyedében elverte, az ország minden részét megjárta s Kecskeméten, Halason, Pécsen s Erdély egy részében is oly pusztításokat vitt véghez, a milyen ember emlékezet óta nem volt. Kecskeméten 50—60 éves fákat emelt ki a földből s gyökerével felfelé koronájára állította, más-hol házakat döntött össze. Minálunk ehhez arányitva szelid lefolyású volt az az egész országot milliókig megkárosító vihar s ez a szerencsénk a szerencsétlenségben.

— **Kiegyezés a fogyasztási adóbérlőséggel.** A Hock János — szeretett országgyűlési képviselőnk — jóvoltából bérlőkézbe jutott borfogyasztási adó bérlője kiegyezésre hívta fel a termelőket; a jégesőtől megrongált szőlők azonban oly kevés termést ígérnek, hogyha bérlőség eddigi tulköveteléseinek megmaradt — a kiegyezés aligha lehet keresztülvihető.

— **Követendő példa.** Alig jelenik meg lapunknak egy egy száma, melyben fel ne szólalnánk azon botrányos eljárás ellen, hogy a kofák a vásárló közönség orra előtt mindent összeszednek s a fogyasztó közönség felemelt áron juthat csak élelmiszerhez. Félegyháza rendezett tanácsu város rendőrkapitánya a napokban adott ki egy rendeletet, melyben büntetés alá von minden kofát, melyik 7 óra előtt bármit is vásárol. A közel szomszédban meg van a jó példa, félünk tőle, a mi hivatalos közegeink jelen felszólalásunkat újból figyelmen kívül hagyják.

— **Fegyelmi a kir. adóhivatalnál.** Lapunk előző száma „szerkesztői üzenet“ rovatában megemlékeztünk arról a fegyelmi ügyről, melyet a szegedi pénzügyigazgatóság Török Vidor adótárnok ellen indított. Ugyan ebben az ügyben járt itt e hó elején Perczel Kálmán h. pénzügyigazgató s a vizsgálatot megtartotta. Mint halljuk, a vizsgálat legkisebb eredménye is csak az lehet, hogy Török Vidor más adóhivatalhoz helyezték át.

— **Vakmerő betörés.** Özv. Ornyik Jánosné posta-utczai lakásának falát a f. hó 13-ára viradóra ismeretlen tettesek kiásták és a házból 70 frt készpénzt, 3 párnát, 1 derekaljat és 1 dunnát elloptak. A dunnát még tegnapelőtt délután megtalálták a bükényi földek között egy lepedőbe becsomagolva; a többi ellopott tárgynak, valamint a készpénznek nyoma veszett. A csendőrség és a rendőrség erélyesen nyomozza a betörőket, de eddig sikertelenül.

— **Millenniumi szabadság.** A községi tisztviselők részére a képviselőtestület 2 heti szabadság időt engedélyezett a kiállítás tanulmányozására; nemes tett, mely önmagát dicséri.

— **Gonosz szellem,** avagy a hirhedt páter titkos dedectivei terjesztik azon különös híreket, melyek nemcsak nálunk, de a szomszéd községekben is lábra kapott s melynek távoli célja nyilván az, hogy a papok iránt fanatizált népünk ne találjon érintkezést a szomszéd városbéli világos elméjűekkel, melynek „átkos” következményei lehetnek, a kiábrándulás, józan világos látás és — és eserben hagyás, azért terjesztetett Szentesen a hír, hogy az ottani derék plébános azt hirdette volna (!) mikép a mult heti vihar csak gyerekjáték ahoz képest, mi Csongrádnak a buesu ideje alatt megjövendőltetik, tehát nem kell Csongrádra menni: a másik meg az, hogy Csongrádról nem kell Félegyházi vásárra átmenni, mert ott dühöng a — cholera. No hát nem valami „holtkéz” játszik itt csunya szerepet, mely a csongrádi népet teljesen elszigetelni akarja? és a más városbeliekkel való érintkezéstől vár talán rá gyászos eredményt? Lelke rajta, ki ezt cselekszi, ha mindjárt maga a megtestesült csongrádi helytartó lenne is az illető.

— **Vigyázatlanság.** Folyó hó 14-én délután Perlfaszter Dávid kocsisa oly szerencsétlenül ütötte el Szemerédi Veron 4 éves kis leányát, hogy fején súlyos sérülést szenvedett, a vigyázatlan kocsist ajánljuk a rendőrbiztos ur figyelmébe.

— **Bálak.** Ugy mint máskor, most sem maradhatnak el a Nagy boldogasszonyi bálak, a Magyar Király-ban, Polgári körben, Népkertben, Horgonyban, Fiumében egyaránt vig lesz az élet. Valószínű, hogy a kik bucsura jöttek azok is részt vesznek a mulatságban.

Irodalom.

„Az Évszak” divat- és kézimunka folyóirat augusztus hó 15-iki száma megjelent dus tartalommal. „Az Évszak” egyedüli divatlap, mely egyesítve hozza a divatot, a fehérneműket, gyermek ruhákat és a legcélszerűbb és legszebb kézi munkákat. A divatrészen kívül a borítékon is az európai első városok legújabb divatáról számol be, mindig tekintettel a szépre, jóra és hasznosra. A szépirodalmi rész szórakoztató és mulattató olvasmányokat közöl a legelső írótól, valamint a két hét legérdekesebb és legfontosabb eseményekről is beszámol. E mellett a nők érdeklő kérdésekre különös figyelmet fordít. Ajánljuk e kintünő lapot, — mely szabás-iv és színes divatkép mellékletekkel együtt a legolcsóbb magyar divatlap — a magyar hölgyközönség figyelmébe. Ára egész évre 4 frt., fél-évre 2 frt., negyedévre 1 frt. Előfizetéseket elfogad: „Az Évszak” kiadóhivatala Budapest, VI., Király-u. 110, — minden fővárosi és vidéki könyvkereskedés és vidéki postahivatal.

GŐZHAJÓZÁSI MENETREND.

Érvényes 1896 évi márczius hó 29-étől további intézkedésig mindennap péntek kivételével

Csongrád és Szeged között (72 km.)

Csongrád	ind.	5 óra 00 percz	reggel
Szentés	"	5 óra 35 percz	"
Csany*	"	6 óra 20 percz	"
Mindszent	"	6 óra 45 percz	"
Algyő*	"	8 óra 10 percz	"
Szeged	érk.	9 óra 00 percz	"

Szeged és Csongrád között (72 km.)

Szeged	ind.	2 óra 30 percz	d. u.
Algyő*	"	3 óra 30 percz	"
Mindszent	"	5 óra 40 percz	"
Csany*	"	6 óra 10 percz	este
Szentés	"	7 óra 10 percz	"
Csongrád	érk.	7 óra 45 percz	"

*Ladik állomások.

VASÚTI MENETREND.

Szolnok—Budapest.

Szolnokról indul 11 óra 46 p. délelőtt, 4 óra 55 p. délután, 2 óra 30 p. éjjel, 5 óra 23 p. reggel. Budapestre érkezik 1 óra 50 p. délután, 8 óra 15 p. este, 5 óra 50 p. reggel és 7 óra 25 p. reggel.

Budapest—Szolnok.

Budapestről indul 8 óra 25 p. reggel, 2 óra 10 p. délután, 7 óra 10 p. este és 9 óra 15 p. este. Szolnokra érkezik 11 óra 24 p. délelőtt, 4 óra 07 p. délután, 10 óra 16 p. éj. és 11 óra 12 p. éjjel.

Csongrád—Félegyháza—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 45 p. d. u. Félegyházára érkezik 10 ó. 21 p. d. e., 3 ó. 46 p. d. u.

Félegyházáról ind. 12 ó 19 p. d. u., 4 ó. 48 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u., 5 ó. 49 p. d. u.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 ó. 01 p. d. e., 2 ó. 31 p. d. u. Félegyházára érkezik 11 ó. 04 p. d. e., 4 ó. 3 p. d. u. Félegyházáról ind. 12 ó. 25 p. d. u. 5 ó. 10 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 10 p. este.

Félegyháza—Budapest.

Félegyházáról indul 11 ó. 6 p. d. e., 4 ó. 13 p. d. u. Budapestre érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 8 ó. 25 p. este.

Budapest—Félegyháza.

Budapestről indul 8 óra 30 percz reggel, 2 óra 25 percz délután, 4 óra 25 percz délután. Félegyházára érkezik 12 óra 11 percz délután, 4 óra 47 percz délután 7 óra 57 percz este.

Felölös szerkesztő: Eder János.

Kiadóaptulajdonos: Weisz Márk.

Jelzalog KÖLCSÖNÖKET

földbirtokra $3\frac{1}{2}\%$, házakra $4\frac{1}{2}\%$, másnemű ingatlanokra 5% mellett legmagasabb összegekben ajánlunk. E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg és illetékmentességet élveznek.

Erdőkihasználások, birtok parcellázások átvétele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.

„MAGYAR LLOYD”

közgazdasági vállalat.

Budapest, Király-utca 70.

8-3

Különlegesség: poloska, moly, konyha-bogár és bolha ellen.

Különlegesség: poloska, moly, konyha-bogár és bolha ellen.

„ZACHERLIN”

Pusztító hatása! Pusztit mindenféle férgeket, mint semmi más szer, azért híres és keresett az egész világon, mint egyetlen a maga nemében.

ISMERTETŐ JELE: 1. a lepecsételt palaczk; 2. a ZACHERL név.

Kapható helyben:

Bagossy József és Bagossy Gábor kereskedő uraknál.

9-9